

CAP 2020 – tilannekatsaus

Juha Palonen

MMM, ruokaosasto, maatalousyksikkö

29.11.2013

1

Tilanne

- Yhteispäätösmenettely ensimmäistä kertaa käytössä isossa maatalouspolitiikan uudistuksessa
 - Poliittinen sopimus kesäkuussa 2013
 - Neuvoston ja parlamentin asetusten muodollinen hyväksyntä EP:ssa 20.11.2013
 - Neuvoston hyväksyntä joulukuussa
 - Komission delegoidut asetukset pitkällä
 - Komission toimeenpanoasetusten valmistelu alussa

Toimeenpano

- Kansalliset päätökset toimeenpanosta Suomessa tehdään keväällä 2014.
- Alustavia linjauksia:
 - Ylläpidetään vanhat tukioikeudet
 - Nykyisistä kolmesta tukialueesta kahteen
 - Tuotantosidonnaisten tukien mahdollisimman laaja käyttö (20%)
 - Nuorille viljelijöille lisätuki (2% tukipotista)
 - Viherryttämisen toimeenpano mahdollisimman yksinkertaisesti (pohjoisia ja metsäisiä alueita koskevat poikkeukset käyttöön, ekologiset alat: kesannot, kerääjäkasvit, typensitojakasvit)
 - Viherryttämisen ja ympäristöohjelman yhteensovitus käynnissä
 - Pienten tilojen tukea, ensimmäisten hehtaarien lisätukea tai I pilarin epäsuotuisten alueiden tukea ei käyttöön

Siirtymäkauden asetus

- CAP-uudistuksen viivästyminen suunnitellusta aikataulusta johtaa siihen, että vuosi 2014 on siirtymävuosi vanhan politiikan ja uuden välillä
 - Pääsääntöisesti vanhat toimenpiteet, mutta uudet rahat
 - Oikeusperusta Etelä-Suomen kansalliselle tuelle 2014-2020

Reformin tavoitteita

- Tukien entistä tarkempi kohdentaminen
 - Tuotantoon sidottujen tukien korotusmahdollisuus
 - Nuorten viljelijöiden tukeminen
 - Pienten tilojen tukeminen, ensimmäisten hehtaarien tuki
- Ympäristönäkökulman vahvempi huomioon ottaminen
 - Viherryttäminen
 - Maaseudun kehittämisohjelma (kohdentaminen vs. byrokratian lisääntyminen)

3.12.2013

Perustuki

- Tilatuki päättyy – tilalle perustuki 2015
- Samat periaatteet (tukioikeudet ja varanto).
- Tukialueet vähenevät nykyisestä kolmesta kahteen.
- Suomi säilyttäneen vanhat tukioikeudet – vältetään omistajuuteen ja vuokrasopimukseen liittyvät ongelmat – pidetään sovittu aikataulu tasatukeen siirtymiseksi (lisäosien aleneminen)
- Tukioikeuksien arvo alenee noin 50 %, koska rahaa on suoriin tukiin käytettävissä vähemmän kuin ennen ja sitä tarvitaan mm. viherryttämistukeen ja nuorten viljelijöiden tukeen.
- Vanhat tukioikeudet, joita ei käytetä vuonna 2015, mitätöidään.
- Varantoon siirretään se määrä tukioikeuksia joka on jäänyt kahtena perättäisenä vuonna käyttämättä

Tuotantosidonnaiset tuet

- Vapaaehtoinen tuki.
- Tavoitteena nykyisen tuotantomäärän säilyttäminen (WTO)
- Nykyisille sektoreille (maito, nauta, lammas, valkuais- ja öljykasvit sekä tärkkelysperuna).
- Tuen määrä 8 % / 13 % / yli 13 % (Suomi).
- Suomi tavoittelee tuotantosidonnaisen tuen määräksi 20 % (sis. Etelä-Suomen märehattijöiden ja avomaanvihannesten tuen)
- Uuhipalkkio loppuu, tilalle rekisteriperusteinen lampaiden ja vuohien palkkio - teuraskaritsoiden laatupalkkio säilyy
- Kansalliset päätökset tukien kohdentamisesta notifioitava komissiolle viimeistään 1.8.2013.
- Edellyttää komission hyväksyntää.
- Muutosmahdollisuus 2017.

Nuorten viljelijöiden tuki

- Maksimissaan 2 % koko suorien tukien enimmäismäärästä nuorten viljelijöiden tukeen
- Tukea voi saada perustukeen oikeutettu viljelijä
 - joka on iältään korkeintaan 40 ensimmäisenä tukihakuvuonna ja
 - joka aloittaa tai on aloittanut maataloustoiminnan ”päävastuullisena viljelijänä”
- Tukea voidaan maksaa maksimissaan viisi vuotta
 - riippuu siitä milloin maataloustoiminta on aloitettu
- Jäsenvaltio voi päättää määrittää koulutus- tai osaamisvaatimuksia
- Oikeushenkilöitä varten erityisehtoja
- Jäsenvaltiolla useita mahdollisuuksia valita miten tuki lasketaan, tuki edellyttää kuitenkin tukioikeuksien aktivointia

Viherryttäminen

- Pakollinen – 30 % rahoista – kolme toimenpidettä
- Viljelyn monipuolistaminen
 - tilalla 10-30 ha → viljeltävä kahta kasvia – pääkasvia ei yli 75 % peltoalasta
 - tilalla yli 30 ha → viljeltävä kolmea kasvia – pääkasvia ei yli 75 % peltoalasta – kahta pääkasvia ei yhteensä yli 95 %
 - vapautus mm. tiloille joilla yli 75 % peltoalasta nurmirehukasvien viljelyssä tai kesannolla ja jos muussa käytössä oleva peltoala ei ole yli 30 hehtaaria.
 - 62. leveyspiirin pohjoispuolella tai läheisillä alueilla kahden kasvin viljely riittää

3.12.2013

Viherryttäminen

- Pysyvän nurmen säilyttäminen
 - säilytettävä Natura-alueilla olevat pysyvät nurmet
 - säilytettävä vanhat pysyvät laitumet ja 2015 ilmoitettavat pysyvät nurmet
 - pysyvänä nurmena olevan alueen suhde maatalousmaan kokonaisalaan ei saa vähentyä yli 5 %
- Ekologisen alan vaatimus
 - yli 15 ha tiloilla oltava ekologista alaa 5 % peltoalasta v. 2015-2017 (mahdollisesti 7 % peltolasta v. 2018 alkaen)
 - jäsenmaa päättää mitä aloja hyväksytään
 - vapautus tiloille joilla yli 75 % peltoalasta nurmirehukasvien viljelyssä tai kesannolla ja jos muussa käytössä oleva peltoala ei ole yli 30 hehtaaria.

3.12.2013

Viherryttämisen poikkeukset

- Luomutilat oikeutettuja tukeen
- Vastaavuus (ekvivalenssi) – jos vastaavia toimia ympäristökorvauksessa
- Jäsenmaa, jossa yli 50 % kokonaismaa-alasta on metsää, voi päättää, että ekologisen alan vaatimusta ei sovelleta luonnonhaitta-alueilla, edellyttäen että alueen maa-alasta yli 50 % on metsää ja metsän suhde maatalousmaahan on korkeampi kuin 3:1

3.12.2013

